

CARNEL, Charles-Désiré (Belle 28 februari 1823 – Rijsel 22 maart 1899).

Studeerde aan het college in Belle en van 1842 tot 1846 aan het Grootseminarie in Kamerijk. Na zijn priesterwijding op 18 december 1847 was Carnel kapelaan achtereenvolgens in Duinkerke, Broekburg, weer Duinkerke en Rijsel (1847-1867), pastoor in Sequedin (1867-1878) en aalmoezenier van het militair hospitaal in Rijsel (1878-1897). Deze bedieningen stelden hem in staat talrijke activiteiten te ontplooien op het gebied van de lokale geschiedenis, taal en letterkunde.

Carnel behoorde in 1853 tot de medestichters van het **Comité flamand de France** waarvan hij later (1859-1867) secretaris werd. In de jaargangen 1864 en 1865 van het *Bulletin* van de vereniging verzorgde hij een rubriek "Revue du mouvement flamand", waarin hij zijn enthousiasme voor een meer politiek gerichte V.B. in België niet onder stoelen of banken stak.

In 1859 werd Carnel lid van de *Commission historique du Nord*. Diepgaande studies heeft hij niet gepubliceerd, maar hij verrichtte verdienstelijk speur- en compilatiewerk, onder andere over de **redrijkerskamers** en lokale spreekwoorden. Zijn meest verdienstelijke werk is een in 1891 gepubliceerde en door de *Société des Sciences de Lille* bekroonde monografie over het dialect van Belle en omstreken.

Carnel kan echter bezwaarlijk als een vurig pleitbezorger van de Nederlandse taal en cultuur in Frankrijk worden beschouwd, hoewel hij op het einde van zijn leven enkele keren zijn bekommernis om het voortbestaan van de volkstaal liet blijken. In 1896, 1897 en 1898 lanceerde hij een dringende oproep opdat het **Comité flamand de France** zich zou inzetten voor het onderwijs van het Nederlands in het Vlaamssprekende deel van Frankrijk. Die bezorgdheid was dan ongetwijfeld ingegeven door pastorale overwegingen, getuige zijn Frans-Vlaamse vertaling van de bul *Ineffabilis*. (**Frans-Vlaanderen**)

WERKEN: Artikelen in *Bulletin du Comité flamand de France*; *Annales du Comité flamand de France*; – *Le dialecte flamand de France. Etude phonétique et morphologique de ce dialecte tel qu'il est parlé spécialement à Bailleul et ses environs (Nord)*, 1891.

LITERATUUR: H. Ryckeboer, 'Carnel, Charles-Désiré', in *NWB*, V, 1972.

MICHIEL NUYTTENS